

عرضه خودرو در بورس بهترین نسخه در شرایط فعلی

یک مقام سازمان بورس گفت: بورس کالا صرفاً تابع ضوابط و مقررات تدوین شده توسط شورای عالی بورس است؛ بنابراین تصمیمات و سیاست‌های شورای رقابت برای سازمان بورس الزام‌آور نیست.

به گزارش سایت خبری پرسون، از تیرماه امسال و بعد از ناکارآمدی طرح فروش خودرو از طریق قرعه‌کشی، سیاست‌گذار برای مدیریت عرضه و تقاضا در بازار خودرو، عرضه در بورس کالا را به اجرا درآورد. فروش خودرو در بازار سرمایه اظهارات موافق و مخالف از طیف‌های مختلف کارشناسان، نمایندگان مجلس و دولت را به همراه داشت.

تقابل نظرات موافقان و مخالفان عرضه خودرو در بورس کالا با نامه رئیس شورای رقابت به سازمان بورس، وارد فاز تازه‌ای شده است. اخیراً رئیس شورای رقابت در نامه‌ای به رئیس سازمان بورس، عرضه خودرو در بورس کالا به جز خودروهای هایما و تارا را غیرقانونی اعلام و تأکید کرد که عرضه خودرو باید طبق روال قبلی صورت گیرد. از طرفی سخنگوی وزارت صمت اعلام کرده است؛ ایران‌خودرو و سایپا مکلف به عرضه ۳۰ درصد خودروهای خود در بازار سرمایه هستند.

احسان خاندوزی وزیر اقتصاد نیز در واکنش به نامه رئیس شورای رقابت پاسخ داد: نامه شورای رقابت را ندیدم، اما باتوجه به اینکه اجازه از سوی شورای عالی بورس بوده است، حتماً در این شورا مطرح می‌شود و شورای عالی بورس در این زمینه تصمیم‌گیری می‌کند. با رئیس شورای رقابت هم در این زمینه صحبت شده است. به جهت اینکه تعارض تصمیم‌گیری بین نهادهای مختلف ایجاد نشود، پیش از آنکه جلسه نهایی شورای عالی بورس برگزار شود، باید از نظر شورای رقابت نیز مطلع شویم.

بررسی اظهارات مخالفان عرضه خودرو در بورس کالا نشان می‌دهد، یکی از دلایل مخالفت با فروش خودرو در بورس کالا، غیرقانونی بودن آن و عدم وجود مصوبه‌ای مبنی بر عرضه خودرو در بورس کالا از سوی مجلس شورای اسلامی است.

در همین رابطه امیرمهدی صیابی، مدیر نظارت بر بورس‌ها در سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص اینکه عرضه خودرو در بورس قانونی یا غیرقانونی است، گفت: مجموعه بورس و به طور خاص، بورس کالا صرفاً تابع ضوابط و مقررات تدوین شده توسط شورای عالی بورس و سازمان بورس است؛ بنابراین تصمیمات و سیاست‌های شورای رقابت برای سازمان بورس الزام‌آور نیست.

مدیر نظارت بر بورس‌ها در ادامه گفت: تصمیم عرضه خودرو در بورس کالا در شورای عالی بورس اتخاذ شده است؛ بنابراین مادامی که این تصمیم ملغی یا اصلاح نشود؛ فرایند عرضه خودرو در بورس به‌مانند گذشته ادامه خواهد یافت.

وی افزود: وضعیتی که مردم به آن معترض هستند کاهش قدرت خرید و بالابودن قیمت‌ها است. این موضوع نه فقط در زمینه خودرو بلکه در خصوص کالاهای اساسی و مسکن نیز به همین شکل است.

بورس کالا باعث کاهش قیمت خودرو شده است یا افزایش آن؟

صیابی با اشاره به اینکه خودروهای زیادی در بورس کالا معامله شده است؛ گفت: قیمت‌های کشف شده در بورس کالا برای خودرو باتوجه به قیمت پایه، تعادلی بوده است؛ باید گفت که قیمت‌هایی که به‌صورت سرسام‌آور توسط سایت‌ها و مراجع غیررسمی بالا می‌رود قیمت واقعی نیستند.

این مقام مسئول در سازمان بورس در ادامه افزود: وقتی مصرف‌کننده بخواهد یکی از خودروهایی که در بورس کالا پذیرفته شده را بدون هیچ واسطه و هزینه‌های اضافه خریداری کند؛ این معامله به سود وی خواهد بود؛ چرا که برای مثال متقاضیان می‌توانند برخی از خودروهای عرضه شده را ۲۰۰ میلیون تومان کمتر از قیمت بازار آزاد خریداری کنند.

روش قیمت‌گذاری دستوری در بازار خودرو کارساز نبوده است

وی با اشاره به نارضایتی مردم نسبت به وضعیت بازار خودرو گفت: شهروندانی که به حق معترض گرانی‌ها هستند باید به این مسئله توجه کنند که بورس کالا عاملی برای تعدیل قیمت خودروها است. البته روند کاهشی قیمت خودرو زمانی ادامه‌دار خواهد بود که حجم عرضه خودرو را به‌اندازه نیاز بازار تنظیم کنیم آنگاه قیمت تعادلی متناسب با شرایط اقتصادی خواهد شد.

مدیر نظارت بر بورس‌ها با انتقاد از فرایند قیمت‌گذاری دستوری در بازار خودرو گفت: قیمت‌گذاری دستوری باعث زیان بیش از ۱۰۰ هزار میلیاردتومانی به صنعت خودرو و زیان انباشته ۸۰ هزار میلیاردتومانی به چند شرکت خودروسازی کشور شده است. به‌عنوان مثال سومین خودروساز بزرگ کشور به علت زیان انباشته سنگین از بورس اخراج شد و بایستی به بازار پایه فرابورس منتقل شود.

فعلاً راهکاری بهتر از عرضه خودرو در بورس کالا وجود ندارد

صبایی در پایان با بیان اینکه در شرایط فعلی بورس کالا کارکرد بیشتری از قرعه‌کشی دارد، افزود: اکثر متقاضیان خرید خودرو در حال حاضر نمی‌توانند خودرو را به قیمت درب کارخانه خریداری کنند؛ چرا که بنا بر نظر بسیاری از کارشناسان حجم زیادی از خودروهای عرضه شده از طریق قرعه‌کشی توسط دلالان و افراد با نیاز غیرمصرفی خریداری می‌شود.

وی در ادامه گفت: بنابراین مسئولان شورای رقابت بهتر است آثار تصمیمات گذشته خود را بررسی کنند و اگر جاگزینی بهتر از بورس کالا وجود دارد آن را ارائه کنند. در حال حاضر بورس بهترین راهکار برای عرضه خودرو نیست؛ اما با شرایط موجود راهکاری بهتر از بورس کالا پیدا نشده است.

تنظیم بازار با عرضه خودرو در بورس

گفتنی است بررسی روند قیمتی بازار خودرو و قیمت کشف شده در بازار سرمایه، نشان می‌دهد بازار آزاد تحت‌تأثیر شدید شوک‌های ارزی قرار دارد؛ به‌طوری که با افزایش ۱۰-۱۵ درصدی قیمت دلار، قیمت خودرو در بازار آزاد تا ۲۵ درصد افزایش یافته است. اما بازار سرمایه آن‌چنان تحت‌تأثیر تکانه‌های ارزی نبوده و از جهت تنظیم بازار اثر بهتری بر بازار خودرو داشته است.

از طرفی، ناکارآمدی قرعه‌کشی خودرو به جایی رسیده است که در طرح اخیر ایران‌خودرو، بیش از ۱۱ میلیون نفر برای تنها ۲۰ هزار خودرو ثبت‌نام کرده‌اند. این مسئله حکایت از یک توزیع رانت بی‌هدف و انگیزه‌ای برای نوسان‌گیری سوداگران بازار خودرو دارد.

بر اساس آنچه گفته شد، در شرایط فعلی که بازار تحت‌تأثیر تکانه‌های ارزی قرار دارد، عرضه خودرو در بورس کالا، روشی کارآمدتر از سیاست‌های دیگر فروش خودرو به نظر می‌رسد. البته خودروسازان برای نشان‌دادن حسن&lm؛ نیت خود در تلاش باشند عرضه‌ای منظم و به مرور زمان بیش از تقاضا در بازار سرمایه داشته باشند.